

Prima instanță: Judecătoria Dochia, sediul Central (V. Craveț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Corcescu, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Tehgaz Grup” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Adrian Manolache și Valeriu Ceban,

în cauza civilă la cererea depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Tehgaz Grup” Societate cu Răspundere Limitată și Valeriu Ceban împotriva lui Ivan Luchianciuc cu privire la repararea prejudiciului material,
împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 12 martie 2018 ÎCS „Tehgaz Grup” SRL și Valeriu Ceban au adresat cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Luchianciuc cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantii au indicat că Ivan Luchianciuc le-a oferit servicii de prelucrare și conservare a cărnii de vită în cantitate de 500 de kg. Reclamantul Ceban Valeriu l-a contactat pe pârât, cunoscându-l ca un bun profesionist în domeniu și care avea utilaj de prelucrare a cărnii în cantitate necesară (autoclav). Urmare a înțelegerii cu pârâtul, a procurat de la SRL „Carnprodlux” carne de bovină în valoare de 40 255 de lei, carnea fiind însoțită de certificatul de calitate nr.5051, certificatul sanitar-veterinar din 29 noiembrie 2016, fapt ce se confirmă prin factura fiscală seria nr. xxxxxx din 29 noiembrie 2016.

Carnea procurată a fost transportată la destinație de către SRL „Carnprodlux”, în condițiile în care ultimul este prestator de servicii de transportare a produselor alimentare cu regim termic de păstrare, costul transportului a constituit 1000 de lei, fapt confirmat prin factura fiscală seria nr. xxxxxx din 29 noiembrie 2016.

În ziua de 29 noiembrie 2016 carnea în cantitate de 485 de kg a fost livrată la domiciliul pârâtului. Peste câteva zile, Valeriu Ceban și-a luat carnea în borcane de 0.5/0.7/1.0 litri, în total 682 borcane, fiind transportate în subsolul societăți co-

reclamantului în xxxxxx, fiind păstrate în condiții de reglare automată a temperaturii și umidității.

Au menționat că, peste o lună de zile, borcanele de carne aveau capacele umflate, unele sărite, carnea fiind alterată cu un miros insuportabil. A comunicat îndată pârâtului situația creată, astfel încât ultimul a bănuit probleme de conservare a cărnii, promițând recuperarea prejudiciului până în toamna 2017.

În luna august 2017 pârâtul s-a prezentat la fața locului, unde s-a adeverit nemijlocit de faptul că producția preparată de el, era necomestibilă. Pârâtul a promis recuperarea prejudiciului, însă nu și-a respectat promisiunea.

Ulterior, la începutul lunii noiembrie 2017, în contextul negocierii unui nou termen de recuperare a prejudiciului, pârâtul a refuzat recuperarea atât a costului cărnii (40 255 de lei), cât și a transportării acesteia (1000 de lei), la fel și a banilor care i-a încasat pentru serviciile sale (4000 de lei) și a banilor cheltuiți pentru procurarea ingredientelor necesare (5200 de lei).

Au relatat că s-a decis reclamarea acțiunilor culpabile în ce privește activitatea ilegală a pârâtului la IP Drochia prin plîngerea din 13 noiembrie 2017, însă prin ordonanța Procuraturii Drochia din 09 ianuarie 2018 i s-a refuzat în pornirea urmăririi penale din lipsa în acțiunile pârâtului a elementelor constitutive ale infracțiunii. Cu toate acestea însă în ordonanță s-a constatat că pârâtul a prestat lui Valeriu Ceban servicii de conservare a cărnii, iar conform raportului de încercări nr.6003-A din 24 noiembrie 2017 elaborat de Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicativă și Cercetare” (pentru care s-a plătit 983,04 de lei) s-a indicat că în carnea respectivă s-au depistat microorganisme mezofilaerobe și facultativ-anaerobe în 1.0 g și sterilitatea industrială - nesteril. Astfel, în cadrul procesului de conservare au fost admise încălcări tehnologice care au condus la alterarea prematură a cărnii de vită. Procuratura a recomandat soluționarea conflictului civil în instanță conform normelor în vigoare.

Au solicitat încasarea de la Ivan Luchianciuc în beneficiul ÎCS „Tehgaz Grup” SRL a sumei prejudiciului material în mărime de 41 255 de lei și a cheltuielilor de judecată, precum și încasarea de la Ivan Luchianciuc în beneficiul lui Valeriu Ceban a sumei prejudiciului material în mărime de 9200 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, s-a admis acțiunea integral (f.d.91-92, 94-99, vol.I).

S-a încasat de la Ivan Luchianciuc în beneficiul ÎCS „Tehgaz Grup” SRL prejudiciul material în sumă de 41 255 de lei.

S-a încasat de Ivan Luchianciuc în beneficiul lui Valeriu Ceban prejudiciul material în sumă de 9200 de lei.

S-a încasat de la Ivan Luchianciuc în beneficiul ÎCS „Tehgaz Grup” SRL cheltuielile de judecată în sumă de 5237,65 de lei.

S-a încasat de Ivan Luchianciuc în beneficiul lui Valeriu Ceban cheltuielile de judecată în sumă de 1176 de lei.

Prin decizia din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul depus de Ivan Luchianciuc, s-a casat hotărârea primei instanțe, și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea înaintată de ÎCS „Tehgaz Grup” SRL și Valeriu Ceban împotriva lui Ivan Luchianciuc cu privire la repararea prejudiciului material (f.d. 165-178, vol.I).

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că prima instanță la soluționarea cauzei nu a stabilit pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, greșit determinând obiectul examinării dedus judecății, iar concluziile instanței de judecată în ce privește acordarea despăgubirilor pentru executarea defectuoasă a obligațiilor de către pârât sunt în contradicție cu probatoriului din dosar, concluzii, care sunt rezultate din aplicarea și interpretarea greșită de către instanță a normelor de drept material în ce privește survenirea pe caz a răspunderii delictuale, în condițiile în care de față, este prezentă răspunderea contractuală pentru neexecutarea conformă a obligațiilor de către pârât.

Colegiul a notat că dat fiind faptul că o declarație de recepționare a produsului finit (a conservelor din carne) este lipsă la dosar, de altfel, și un act de predare-primire a produsului, în temeiul art. 958 alin. (3) Cod civil, dat fiind că se pretinde în speță asupra unor vicii ascunse, Colegiul a considerat că reclamantii (ca preținși clienți) odată ce au recepționat lucrarea fără rezerve, și-au conservat dreptul la despăgubire împotriva lui Ivan Luchianciuc (ca antreprenor) pentru aceste vicii ascunse. Or, pretinsa alterare a cărnii, respectiv pretinsa nesterilizare a lucrărilor de producere a cărnii, s-a evidențiat în timp; producerea cărnii s-a efectuat în toamna anului 2016, iar pretinsa alterare a cărnii s-ar fi constatat în august 2017.

A specificat că din explicațiile părților rezultă că carnea (materia primă) pentru producerea conservelor a fost pusă la dispoziția antreprenorului-producător de către reclamantul Ceban Valeriu, iar un oarecare act de predare primire a cărnii care să indice calitatea și cantitatea cărnii primite între Valeriu Ceban și Ivan Luchianciuc nu există. Astfel Colegiul nu a reținut în sensul predării-primirii cărnii către pârât, respectiv a verificării calității acesteia, factura fiscală seria nr. xxxxxx din 29.11.2016, certificatul de calitate nr. 5051, certificatul sanitar-veterinar seria SP nr. 0417728 din 29.11.2016, autorizația sanitar-veterinară de funcționare nr. 1289 din 02.10.2015, întrucât din ele nu s-ar identifica că anume această partidă de carne a fost pusă la dispoziția lui Ivan Luchianciuc în scopul producerii conservelor, odată ce aceste facturi au fost eliberate de SRL „Carnprodlux” către SRL „Tehgaz Grup”, iar atare împrejurări, că aceiași carne, de aceeași calitate și cantitate i s-a transmis lui Valeriu Ceban de către SRL „Tehgaz Grup”, la rîndul său, că Valeriu Ceban ar fi recepționat-o și i-ar fi transmis-o în aceeași cantitate și calitate lui Ivan Luchianciuc, nu s-a constatat din dosar. Prin urmare, nu se exclude că la producerea conservelor din carne s-a folosit o materie primă de proastă calitate cel puțin, contradictoriul acestei situații nu s-a constatat din dosar.

Instanța de apel a indicat că nu se constată nici existența prejudiciului, de altfel, nici a cuantumului acestui prejudiciu, în condițiile în care în luna august 2017 pârâtul Ivan Luchianciuc s-a deplasat la locul păstrării conservelor spre a constata existența pagubei, părțile nu au confirmat printr-un act semnat de ambii, constarea unor asemenea pagube, la fel nu există nici chiar un act unilateral care să stabilească faptul alterării cărnii din borcane, a numărului acestor borcane, eventual a întinderii prejudiciului.

Mai mult, Colegiul a relevat că datorită incertitudinii legate de testarea în laborator anume a cărnii produse de pârât, odată ce nu există o dovadă a ridicării acestor borcane cu carne de locul ei de păstrare, la fel și împrejurările îndreptării spre laborator a acestui produs, în condițiile în care această testare s-a realizat în perioada lunii noiembrie 2017, adică peste un an de la producerea conservelor și

peste 3 luni de la pretinsa identificare a pagubei de către reclamantii, Colegiul nu a reținut că pateul și carnea înăbușită de vită testate de Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicativă și Cercetare” constituie produsul efectuat de pârâtul Ivan Luchianciuc. La fel, Colegiul nu a reținut din acest raport de încercări nici faptul că carnea s-a alterat anume ca rezultat al nerespectării tehnologiei de prelucrare și conservare a cărnii, întrucât din acest raport nu rezultă o atare constatare or, condițiile de păstrare a cărnii sau calitatea materiei prime puse la dispoziția producătorului nu au fost elucidate pe caz, spre a exclude riscuri și din partea acestor situații.

A conchis că nu s-a constatat faptul existenței defectului produsului preparat de pârât, respectiv, a viciilor de calitate, la fel a existenței unui anumit prejudiciu adus reclamantilor, după cum nici a legăturii de cauzalitate dintre defect și prejudiciu, Prin urmare s-a constatat netemeinicia acțiunii formulate de reclamantii.

La 22 august 2019 ÎCS „Tehgaz Grup” SRL, reprezentat de avocatul Adrian Manolache și Valeriu Ceban au declarat recurs împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Central și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-9, vol.II)

În motivarea recursului și-au exprimat dezacordul cu decizia Curții de Apel Drochia, reiterând circumstanțele stabilite în ședința de judecată și indicate în cererea de chemare în judecată.

Au menționat că instanța de apel la adoptarea deciziei a încălcat și aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar concluziile acesteia fiind contradictorii cu circumstanțele cauzei.

Au notat că carnea de vită procurată de ÎCS „Tehgaz Grup” SRL de la SC „Carnprodlux” SRL și transmisă lui Ivan Luchianciuc era calitativă fiind confirmată prin certificatul de calitate nr.5051 și certificatul sanitar-veterinar din 29 noiembrie 2016, iar defectul produsului preparat de Ivan Luchianciuc s-a confirmat prin raportul de încercări nr.6003-A din 24 noiembrie 2017 efectuat de ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”.

Au specificat că legătura de cauzalitate dintre defect și prejudiciu este evidentă or, defectul produsului preparat de Ivan Luchianciuc a survenit din cauza acestuia deoarece nu a respectat cerințele și condițiile procesului de conservare și a generat cauzarea prejudiciului material sub formă de carne alterată.

Au conchis că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept cu referire la răspunderea contractuală (contractul de antrepriză), dar nu la răspunderea delictuală, deoarece între părți nu a fost încheiat nici un contract. La fel, au considerat că instanța de apel s-a expus asupra unor circumstanțe care nu au fost invocate în cererea de apel, nici în referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 24 iunie 2019 (f.d. 179, vol.I), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți. Astfel, recursul declarat la 22 august 2019 de către ÎCS „Tehgaz Grup” SRL și Valeriu Ceban, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 12 septembrie 2019 în adresa intimatului a fost expediat copia recursului declarat, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Iar, la 09 octombrie 2019 Ivan Luchianciuc a depus referință pe marginea recursului declarat de ÎCS „Tehgaz Grup” SRL, reprezentat de avocatul Adrian Manolache și Valeriu Ceban, solicitând respingerea recursului, cu menținerea deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „Tehgaz Grup” SRL, reprezentată de avocatul Adrian Manolache și Valeriu Ceban, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul

în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „Tehgaz Grup” SRL, reprezentat de avocatul Adrian Manolache și Valeriu Ceban, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de ÎCS „Tehgaz Grup” SRL, reprezentat de avocatul Adrian Manolache și Valeriu Ceban nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv este inadmisibil.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Tehgaz Grup” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Adrian Manolache și Valeriu Ceban.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh